

Чогаадыг-чурумал

**Орук баспас,
Ойтаң каас.**

АЖЫЛДЫҢ ПЛАНЫ

- ❖ Дилгиниң дугайында ниити билиг
чурттаар оран-савазы
дилгиниң чемижи
- ❖ Дилгиниң овур-хевири:
дүгү;
арны;
кудуруу;
буттары.
- ❖ Дилгини канчаар чуруурул?
- ❖ Дилги дугайында чогаадыг-чурумал

Бо чүү-дүр?

Дилгинин чурттаар оран-савазы

Дилгинин чурттаар оран-савазын үңгүр дээр. Оон иштин чүг, бүрү-биле чадып чылыглаан. Дилги үңгүрүнге соок, частыг, хаттыг хүннерде чаглактанып дыштаныр.

Даяныр сөстери: үңгүр, чүг, бүрү, чылыглаар, соок, частыг, хаттыг, чаглактаныр.

Дилги чүнү чиирил?

Дилги күске-күжүген,
куштар, кодан тудуп чиир.
Ол ышкаш ол кат-чимис
база чиир. Суур чоогунда
дилгилер дагаа чуургазынга
аажок ынак.

Даяныр сөстери: күске-
күжүген, куштар, кодан,
дагаа

Дилгиниң овур-хевири

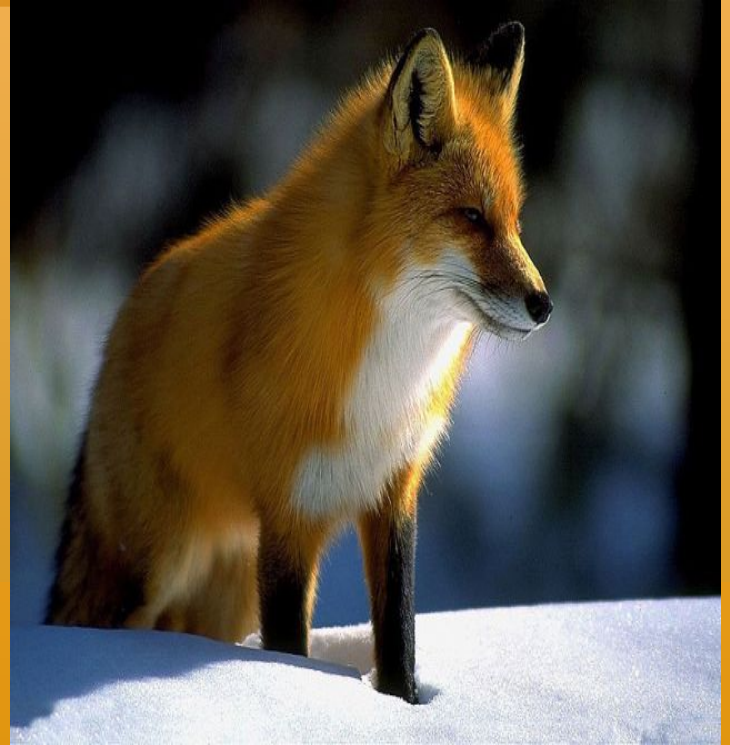

Дилгиниң дүгү

Дилгиниң кежи сарыг,
хоюг, чымчак,
узунзумаар дүктүг.
Хөрээ болгаш аксын
дескиндир ак дүктерлиг.
А буттары чолдак кара
дүктерлиг.

Даяныр сөстери:

сарыг, хоюг,
чымчак,
узунсумаар

Дилгиниң арны

Дилгиниң арны
чингежек, шөйбек.
Тейинде кулактары сүүр.
Карактары борбак, сарыг-
хүрең, көрүжү чымчак, ка-
жар болгаш угаанныг,
диштери ак.

Даяныр сөстери:
чингежек, шөйбек, сүүр,
борбак, сарыг-хүрең,
чимчак, кажар

Дилгиниң кудуруу

Дилгиниң кудуруу
узун, ээлгир. Ол маңнап
чорааш, ооң дузазы-биле
маңының уун өскерттир.
Кудуруунуң дузазы-биле
сүрүкчүлерни мегелеп,
дыка дүрген ээй кааптар.

**Даяныр сөстери: узун,
ээлгир, дүрген**

Дилгиниң буттары

Дилгиниң буттары
дыка узун эвес,
ынчалза-даа ыттан
дүрген маңнаар.

Даяныр сөстери:
узун эвес, дүрген

Дилгини канчаар чуруурул?

Дилги дугайында чогаадыг- чурумал

Ниити планы:

- 1) Бижиир дээн чүүлүңге бодуңнуң хамаарылгаңны тодарат;
- 2) Бижиир дээн чүвеңниң онзагай демдектери болгаш шынарларын онзалап демдегле;
- 3) Чурумал чараш, шын база чиге болзун дээш, кандыг сөстөр, сөс каттыжыышкыннары база деңнелгелер ажыглаар сен, бодан.